

رسانه باقر با بیان لازم است .

حاج محسن السلطنه - قشون از برای امنیت داخله لازم بود فرمان فرما وقت رفتن شرط کرد که سه چهار فوج قشون فرستاده شود و فرستاده نشد تا داخله آذربایجان امن نباشد کار از پیش نیرو در این صورت در هر موقع من یکصد سوار از فرمانفرمای خودم عطف خواهد آورد .

حاج مصیح التجار - قشون معلوم است از برای امنیت داخله است و آنهم امروزه بواسطه نبودن پول ممکن نیست هر مکرر رای دارد بگویند وقتی که کسی دید ملکش از دست میرود از خارج پول قرض می نماید برای نگاهداری آن عقیده بنده این است که مالیات امسال را بهیچ مصرفی نرسانید مگر به مصرف قشون که باید قشون را برای امنیت داخله منظم نمود .

مجلس ختم شد

مذاکرات روز یکشنبه ۱۹ شهر رمضان

دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز شنبه ۱۸ را آقامیرزا طاهر قرائت کردند .

رئیس - کافندی از طرف یکی از اهل علم نوشته شده چون خواهش شده که قرائت شود قرائت شد قریب باین مضمون بود .

حضرت حجج اسلام و وکلای عظام دامت ثانیاتهم امروز بمدت سه چهارا قرائت گرفته از اقدامات حجج اسلام عدل بهمه جا انتشار یافته کسی نمیتواند خود را مشروطه بداند و برادران دیگر را از این نعمت بی نصیب پندارد چهل سال است این ذره بی مقدار خدمت بشرع نموده و گوشه گیری را بر هر چیز رجحان داده چون بعضی بنده را بنسبت استبداد متهم کرده اند عرض میکنم بنده در خطا شغل و منصبی نبودم که طالب استبداد باشم و همیشه در خبرخواهی نوع حاضر بوده و مستم و باساست ممدت و مجلس مقدس از هر حیث همراه بوده و میباشم (لطفاً) (گفتند آن نسبت هائیکه بمجلس در حضرت عبدالمظلم دادند هنوز از یاد مردم نرفته است)

کافندی از طرف شاهزاده شجاع السلطنه رسیده بود قرائت شد قریب باین مضمون جناب وزیر اضعاف از طرف مجلس آمده که این بنده مبلغ یکصد هزار تومان بیکان ملی بدهم بدی است سعادت ملت بعد است و حفظ مملکت را هم نمیتوان کرد مگر بیول و قوه در این مقدمات بدیهی حرفی ندارم و البته هر کس باندازه و طبعی و غیرت خود خواهد داد خواهش دارم معین شود در این سه تقسیم بنده از کدام یکی هستم یکی اشخاصی که مواجب زیاد از دولت میبرند دوم کسانی که حکومت زیاد کردند و دخل بر دارند سیم کسانی که از روی حب وطن پرستی همراهی مینمایند بنده چهار سال اول سلطنت شاه میروم پانزده هزار تومان مواجب داشتم شش سال آخر پنجاه هزار تومان در تمام این مدت بیست و چهار ماه حکومت کردم در شهر جمادی الثانیه یکی از وکلای محترم نسبت به بنده داده بودند که یکصد و پنجاه هزار تومان مواجب دارد نمیدانم کی این القاء شیه را کرده است خوبست درست و سید کی فرمایند بر حسب تمول و مکت آنچه لازم همراهی است رفتار نمایم .

رئیس - چون اصرار کرده بودند قرائت شود قرائت شد .

آقامیرزا ابوالحسن خان - خلاصه جناب

شجاع السلطنه قابل توجه است عقیده بنده اینست که باید بالنسبه سایرین ملاحظه شود و اینکه نوشته اند من بیست و چهار ماه حکومت کرده ام صحیح است .

آقامیرزا محمود - آفتاب شجاع السلطنه نوشته اند هر کسی حتی بر بنده دارد بگوید آنسالی که حکومت غلوس را داشتند حقوق مردم را ندادند و نیز کمال آباد ساوجبلاغ را بدون حق تصرف کرده اند **رئیس** - خوبست آن دو ماده که از قانون وزارت داخله مانده است قرائت شود امروز آتقدیر کار نداریم دیشب وزراء تشریف آوردند و کلام آمدند در کلیه کارها و انتظام ولایات خیلی مذاکره شد الحاقه بیک جانی منتهی شد .

آقا شیخ ابراهیم - خوب است رفع توفیق روزنامه صور اسرافیل و جبل العتین بشود که صاحب اداره اند خیلی ضرر وارد میشود بر ایشان .

رئیس - این مطلب راجع بوزارت علوم است بایشان نوشته میشود .

وکیل الرعایا - شاهزاده شجاع السلطنه نوشته اند مزایه از بیست و چهار ماه حکومت نکرده اند خوب است از سردار اکرم که پیشکار ایشان بود و دخل هارا او برده این وجه خواسته شود .

رئیس - این عقیده شما صحیح است .

آقامیرزا محمود - آن بقایانی که از حقوق مردم در شیراز نداده اند باید بدهند اما از بابت این تقسیم بهمانطور که نوشته اند باید ملاحظه شود و کمال آباد هم باید رد شود .

آقا میرزا ابوالحسن خان - هر کس حرفی دارد در دیوانخانه علیه برود عارض شود نارسیدگی شود در مجلس ندارم ولی اینکه نوشته اند بناسبت باید تقسیم شود درست است (گفتند کمال آباد خالص بود بر کشت . گفته شده هنوز بر کشته است) .

در این موقع وره رای از بابت آن ماده نظامنامه وزارت داخله که راجع بنظارت بلدییه بود در امور و سایر در صورت تغلف منتشر شد (۹۱ رای داده شد) (۱)

وکیل الرعایا - از بابت تلگرافخانه روزی سیصد تومان ضرر بملت میرسد چه باید کرد .

رئیس - فرا شد شب ۲۴ تمام شود .

مجلس ختم شد

مذاکرات روز چهارشنبه ۲۲ رمضان

دارالشورای ملی

خلاصه مذاکرات روز یکشنبه ۱۹ را حاجی سید نصرالله قرائت کردند

سیدالحکما - خوبست آن یکماده از قانون وزارت داخله که محل گفتگو بوده قرائت و تصحیح شد تمام شود

حاجی سید نصرالله - هنوز دقت نشده باید دقت شود

احسن الدوله - مملکت ما که مشغوش بود در معابر و جاهای دیگر معلوم بود ولی حالا سرایت بساجد هم کرده است تا کی باید اینطور باشد کسی نیست که بگوید چرا و سیاستی در بین باشد مجازات بکلی از میان رفته است در مسجد قالیچه و اصحاب مردم را برده اند وجه زحمت و خسارت وارد آورده اند .

(۱) رجوع شود بمتن قانون وزارت داخله که سابقاً درج شده است

وکیل التجار - ضمیمه که حامله مورد بهانه سقط شده است .

بحر العلوم کرمانی - بنده خارجه را ندیده ام می گویند در همه جا رسم است که در مجامع عمومی از طرف دولت پلیس و مستعطف گذارده می شود که محافظت نظم آنجا را بکنند اینجام باید همانطور بشود .

وکیل الرعایا - آنچه معق است در مسجد قمه کشیده شده است و حمله بمردم آورده اند و یک نفر هم از سینه زخم خورده خودمان دیدیم و استعطف کردیم باید مجازات داده شود .

آقا سید مهدی - بنده از این مجلس سؤال میکنم که مسؤل امنیت این مملکت کیست در هیچ چیز این مملکت از نرخ و جماع و غیره ترتیب صحیح نیست .

آقا سید حسن - باید امنیت از وزارت داخله خواسته شود

وکیل التجار - از قراریکه بنده شنیده ام شاهزاده مؤید الدوله ناخوش هستند خوب است از وزارت داخله خواسته شود که یک جا کم مقتدری معین نمایند که بمردم سیاست بدهد .

آقامیرزا محمود - اگر می خواهید مثل سابق رجوع بوزارت داخله شود که فراموش کرد و از میان برود که غایبه ندارد خوبست اگر بوزارت داخله رجوع می شود بیکروزه یا چندروزه وقت خواسته شود که امنیت بدهد و مجازات این اشخاص هم داده شود .

اسدالله میرزا - این مطالب که گذشت و باید از وزارت داخله امنیت خواسته شود ولی عرض میکنم که آقا سید جمال واعظ که یکی از واعظین بزرگ است و در یکی از روزنامه های بزرگ فرانک دیدم که آقا سید جمال را بیدار کنند ایران نامیده و خیلی تمجید کرده است که فی الحقیقه خیلی زحمت هم کشیده ببنده فرمودند که این مطلب را بمجلس عرض کنیم لایحه هم نوشته و سایرین هم همینطور توسط کردند و همچنین از انجمن قفقاز تلگرافی بجناب تقی زاده کردند که روزنامه جبل العتین را آزاد نمایند و خیلی اصرار داشتند و در حقیقت عقیده بنده هم این است که باید روزنامه آزاد باشد و چیزیکه موجب بیداری مردم است جلوگیری از آن در اول کار صحیح نیست حالا عرض میکنم که مجلس مقدس یا آزاد نماید و از توقیف خارج نماید و یا اینکه راجع بوزارت علوم نماید که هر نحو صلاح می دانند عمل شود .

احسن الدوله - بوزارت علوم رجوع شده بود توقیف روزنامه هم هیچ صحیح نیست باید از توقیف خارج شود

حاجی سید نصرالله - طریق صحیح این است که بوزارت علوم رجوع شود همانطور که صدر اسرائیل را رجوع کردند هر چه از آنجا صادر شود صحیح است رفقه در این باب از طرف وزارت علوم قرائت شد که بنا بر حکم مجلس مقدس روزنامه جبل العتین توقیف است هر کس مدعیست حاضر شود مجازات میشود .

آقامیرزا محمود - کدام این است که روزنامه رجوع بوزارت علوم است او خودش باید ملاحظه نماید اگر صحیح نوشته و محل ایراد نیست که هیچ الا مؤاخذه شود چرا از کردن خود رد مینماید